

ЦІЛІСНІСТЬ ТА ФРАГМЕНТАРНІСТЬ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Казакова М.В. (*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*)

Освіта належить до однієї з найфундаментальніших проблем у нашій країні. У сьогоdnішньому світі виклики життя вимагають від викладача концептуального учбового плану, а від студента синтезованої цілісної ідеї в навчанні і дослідженні (концепції, що проблематизує) і розуміння когнітивної естетики (краси критичного погляду). Аби і наші викладачі мистецької освіти реалізували це, залишається один шлях — визнати, що в мистецтві йдеться не лише про віртуозність виконання і придбання навичок, але також про спосіб мислення. Мистецтво дає емоційні відповіді та діє також на пізнавальні практики.

Основні навички якими має володіти сучасний студент це:

- 1) мати справу з великою кількістю інформації;
- 2) мати навички глобальної комунікації;
- 3) бути самокерованим і розуміти як організувати своє подальше безупинне навчання.

Освітні заклади у Великобританії провели опитування серед студентів, аби визначити критерії для оцінки студентських вмінь:

- 1) визначити проблематику для оцінки студентських вмінь;
- 2) встановлювати зв'язки і бачити взаємодії;
- 3) передбачати наслідки;
- 4) досліджувати ідеї, дотримуючись вільного вибору;
- 5) критично оцінювати ідеї, дії та результати.

Ці критерії, запропоновані самими студентами, не лише оцінюють їх творчий потенціал, але й змінюють погляд на учбовий процес як на організацію взаємодії, а також їх використання допомогло б і нашим викладачам рухатися у напрямку до більш сучасних підходів в освіті. Окрім знання професії, технічних прийомів, відчуття матеріалу, в зарубіжній практиці заохочується не тільки новаторський пошук, притаманний модернізму, але найбільше — адекватність сучасному дискурсу. У США у програмі поруч з майстер-класами визнаних митців, архітекторів, критиків та теоретиків сучасного мистецтва (Марта Росле, Ерккі Хухтамо, Френк Гері, Заха Хадід та ін.) практикуються лекції провідних філософів, які читаються без огляду на рівень підготовки студентів. Сьогодні фрагментація, нарочита розірваність інформації, має неабияку перспективу, і в цій моделі, чим більш фрагментована освіта, тим більш цінними виявляються фундаментальні

знання. В нинішній ситуації метод фрагментації, завищення інтелектуальної планки діє як ефективний прийом задля досягнення цілого.

Отже, цілісна ідея — генеральна ідея, яка об'єднує, надихає і резонує з устремліннями учнів, багата можливостями, що дозволяє викладачам і студентам працювати разом у різних напрямках, є рефлексією на суспільні процеси і, зазвичай, має як метафоричні, так і конкретні елементи. Коли учбовий план організовано навколо концепцій, є простір для постановки багатьох питань, для багатьох результатів в межах студентської роботи в різних дисциплінах і матеріалах. Концепція — це позачасова, універсальна, і абстрактна ментальна конструкція, що знаходиться на вищому рівні абстракції, ніж теми або факти. Нашим викладачам не потрібно думати концептуально, коли вони створюють учбовий план. Вони, зазвичай, планують теми, матеріали, техніки, або заходи концепцій, які потрібно донести. Стандарти, на які орієнтуються викладачі у своїх учбових планах, часто завузькі. Постановка ж проблеми дозволяє викладачам згуртуватися навколо таких стандартів і зазначень, щоб інтегрувати зміст і розбудувати роботу один одного, базуючись на взаємозв'язках та взаємодії. Це дозволяє викладачам поєднувати навчання через учбовий план (міждисциплінарний погляд) і через бали (спіральному учбовий план, в якому задіяна проблематика, що переглядається з більшою глибиною протягом усієї шкільної кар'єри студента).

Як буде виглядати новий освітній підхід? Нові інтеркультурні глобальні комунікаційні системи створюють справжні нові “мови” (молодь більш освідчена, на відміну від її старших наставників, в багатозадачному створенні і “прочитанні” мультимедійних повідомлень. Старі ідентичності піддаються мутаціям і всі кліше про рух індустріальної до інформаційної економіки вимагатимуть суцільно нової свідомості. Доступ до інформації в інтернеті і доступ студентів до нових інструментів для створення проєктів, перемістять всю освіту ближче до навчання, що базується на проєктному підході, з більшою потребою володіння комп'ютерними програмами та сучасними навичками (обізнаність з ідеями і концепціями, аналізом і синтезом, креативністю, інновацією, самодисципліною, організацією, гнучкістю, здатністю до роботи в команді). Будуть характерними як більш міждисциплінарне вивчення, так і більш диференційована освіта, більше міжвікова освіта, більше зв'язків між життям всередині та за межами навчального закладу. Технології, швидко змінюючись, призведуть до “вчасного” навчання і гнучкості в роботі з новітніми медіа, які відживають ще до того, як вдосконалюються. Все це аргументи для все більш і більш інтегрованого учбового плану — не лише між мистецтвами й іншими дисциплінами, але і між усіма різними суттєвими сферами також.

